

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 672/2022
23.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Невенке Важић и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Машом Денић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члан 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Филипа Домазета, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту К 10/21 од 13.09.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 873/21 од 10.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 23.06.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Филипа Домазета, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту К 10/21 од 13.09.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 873/21 од 10.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Пироту К 10/21 од 13.09.2021. године, окривљени АА и ББ, оглашени су кривим због извршења кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члан 33. Кривичног законика и осуђени су на казне затвора у трајању од по две године у које казне им је урачунато време проведено у притвору од 09.09.2020. године до 11.05.2021. године. Истом пресудом према окривљенима је изречена мера безбедности одузимања предмета извршења наведених у изреци првостепене пресуде, док ће о трошковима кривичног поступка суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 873/21 од 10.03.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених АА и ББ, а првостепена пресуда Вишег суда у Пироту К 10/21 од 13.09.2021. године је потврђена.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Филип Домазет, поднео је захтев за заштиту законитости у смислу члана 485. став 1. тач. 1) у вези члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 440. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа која је одржана без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тач. 1) ЗКП бранилац окривљеног истиче да се правноснажна пресуда заснива на доказима на којима се не може заснивати, те у том смислу као незаконит доказ означава записнике о испитивању сведока ВВ и ГГ.

У поднетом захтеву, бранилац наводи да је у конкретном случају одбрана била ускраћена да непосредно испита сведоке ВВ и ГГ, а који сведоци су испитани у предистражном поступку који се водио против НН лица и чији искази иду у правцу доказивања оптужбе. Одбрана се противила читању њихових исказа на главном претресу и тражили су њихово непосредно испитивање, те бранилац сматра да је у наведеној процесној ситуацији тужилаштво било у обавези да обезбеди присуство ових сведока и њихово непосредно испитивање. Бранилац наводи да су овако прибављени докази спорни, имајући у виду да су сведоци испитани у предистражном поступку, посредством преводиоца који нису на списку судских тумача, а да они сами, због кратког боравка на територији Србије немају никакву одговорност ни консеквенце за лажно сведочење. Овакви докази нису требали бити цењени од стране нижестепених судова, јер се ради о лицима која су с обзиром на положај и статус била само у пролазу кроз Републику Србију, па и њихова заклетва нема тежину, те одбрана оправдано сумња у њихову садржину и изворну аутентичност, имајући у виду њихово слабо образовање и у том смислу немогућност провере веродостојности њихових исказа.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног по оцени Врховног касационог суда су неосновани.

Из списка предмета и то записника о испитивању сведока пред ВЈТ у Пироту ВВ саслушаног дана 26.08.2019. године и сведока ГГ саслушаног дана 27.08.2019. године, због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члан 33. Кривичног законика, против НН извршиоца, произилази да су наведеном испитивању присуствовали браниоци по службеној дужности, као и преводиоци за енглески и пашту језик, те да су сведоци положили заклетву у смислу члана 96. став 3. ЗКП, а преводилац ДД са пашту језика у смислу члана 87. став 3. ЗКП, да ће верно пренети питања која се сведоку упућују и изјаве које он буде давао.

Одредбом члана 87. став 2. ЗКП прописано је да ако окривљени не разуме језик поступка, постављаће му се питања преко преводиоца. Ставом 3. истог члана прописано је да ако тумач или преводилац није раније заклет, положиће заклетву да ће верно пренети питања која се окривљеном упућују и изјаве које он буде давао.

Искази сведока дати у предистражној фази кривичног поступка, испуњавају све формалне услове законитости испитивања сведока као доказне радње. Јавни тужилац, који је орган поступка, је поставио браниоца по службеној дужности НН лицу, имајући у виду да је овај део поступка вођен према НН лицу. Бранилац је присуствовао испитивању сведока чиме је обезбеђено формално право на одбрану. Осим тога испитивање сведока ГГ преко преводиоца ДД са пашту језика, који је положио заклетву у смислу члана 87. став 3. ЗКП, као и испитивање сведока ВВ, преко тумача за енглески језик, у присуству браниоца по службеној дужности је од стране ВЈТ као органа поступка обављено у складу са одредбама ЗКП. Суд је на главном претресу с обзиром на предложено саслушање сведока ВВ и ГГ, покушао да обезбеди њихово присуство али је провером у службеној евиденцији Комесаријата за избеглице и миграције обавештен да наведена лица не бораве у прихватним центрима и центрима за азил на територији Републике Србије, због чега је долазак ових лица пред суд био немогућ, па је читање њихових исказа у смислу члана 406. став 1. тачка 1) ЗКП законито, те су у том делу неосновани наводи захтева за заштиту законитости да су записници о исказима наведених сведока незаконити докази.

Имајући у виду наведено, по налажењу Врховног касационог суда, доказна радња испитивања сведока ВВ и ГГ, од стране Вишег јавног тужиоца у Пироту обављена је на законит начин, те се, стога и записници који су сачињени о предузетој радњи испитивања сведока у присуству браниоца по службеној дужности и тумача, сматрају законитим доказом и на истим се може заснивати пресуда, па се из сви наведених разлога као неосновани оцењују наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тач. 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног, осим наведеног, оспорава стручности тумача и њихов кредибилитет, као и валидност и веродостојност исказа сведока, што је све ствар оцене доказа која спада у домен утврђивања чињеничног стања. Поред тога бранилац окривљеног у образложењу захтева истиче погрешно утврђено чињенично стање, контрадикторност у међусобним исказима сведока, погрешну оцену доказа и закључује да је суд погрешно утврдио одлучне чињенице и изреку пресуде учинио неразумљивом, те учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тач. 2) ЗКП. Осим тога, бранилац у образложењу захтева износи сопствену оцену изведених доказа, исказа сведока ЋЋ и изводи сопствене закључке да је у конкретној ситуацији тужилаштво требало да предузме радњу препознавања лица. Даље бранилац износи сопствену оцену у погледу међусобне комуникације окривљених преко радио станице, оцене исказа окривљених, листинга позива, доказа о присуству окривљеног АА на месту извршења кривичног дела, на који начин бранилац правноснажну пресуду побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, односно повреде закона из члана 440. ЗКП. Како наведене повреде не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, те се Врховни касациони суд у оцену истих није упуштао.

Из изнетих разлога, налазећи да у предметном кривичном поступку нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тач. 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Филипа Домазета, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, захтев за заштиту законитости одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.